

אורות ישראל

מכללה אקדמית לחינוך

מייסודן של מכללות מורשת יעקב ואורות ישראל

בס"ד

שם הקורס : הוראה בכיתה הטרוגנית

תשע"ח

שם המרצה : דן סעדיה

מסלול/התמחות : חינוך

היקף שעות: 1 ש"ש

תוכן הקורס ומטרות הקורס/רציונל

- א. הסטודנט יכיר את ההגדרות והאיפיונים של הכיתה ההטרוגנית.
- ב. הסטודנט יכיר את עקרונות ויתרונות ההוראה בכיתה ההטרוגנית – עבודת קבוצה.
- ג. הסטודנט יחשף לשיטות ולדרכי ההתמודדות לשילוב אופטימלי של התלמידים בהוראה.

ראשי פרקים/יחידות הוראה בקורס

יחידה 1 : א. הגדרת הכיתה ההטרוגנית

ב. מבוא ומסגרת מושגות : התפתחות רעיון הכיתות ההטרוגניות.

יחידה 2 : חוק חינוך 1978 – חטיבות הביניים

א. רקע הסטורי

ב. תוכנית השילוב וקריטריונים לקביעת מסגרת לימודים.

יחידה 3 : סוגי תלמידים בכיתה ההטרוגנית, ויתרונות השונות.

א. בתחום האינטלקטואלי

ב. בתחום החברתי

ג. בתחום הרגשי

ד. בתחום התרבותי.

יחידה 4 : עמדות מורים ביחס לשונניות הרבות בין התלמידים בכיתה.

א. מורים בכיתות הרגילות עמדות וקשיים.

ב. עקרונות מנחים לניהול כיתה הטרוגנית.

יחידה 5 : שיטות הוראה בכיתה ההטרוגנית

א. מודלים.

ב. כלים ומציאות

חובות/דרישות הקורס

נוכחות – חובה (80%)

בחינה – 100% (2 מטלות בתוך הקורס והן תופענה בתוך הבחינה – 40% מהמבחן).

דרכי התקשרות עם המרצה : Sdanan7@gmail.com

קמפוס רחובות

רחוב הרב שטיינמן 3
ת"ד 1106, רחובות 76110
טלפון : 08-9485662
פקס : 08-9485686
דוא"ל: sima-c@mor.ac.il

קמפוס אלקנה

אלקנה, ד"נ אפרים
מיקוד 44814
טלפון: 03-9061301
פקס: 03-9061342
דוא"ל: dekan@orot.ac.il

אורות ישראל

מכללה אקדמית לחינוך

מייסודן של מכללות מורשת יעקב ואורות ישראל

בס"ד

שם הקורס: הוראה בכיתות הטרוגניות תשעז (1 ש"ש)

שם המרצה: סעדיה דנן

תיאור הקורס :

מטרות הקורס :

מטרת הקורס היא להפגיש את התלמידים עם המציאות המורכבת של מערכת החינוך בישראל. אוכלוסיית מערכת החינוך היא תשלובת של תלמידים חלשים שהפוטנציאל הלמידה שלהם אינו מנוצל כראוי, תלמידים אינטליגנטיים ומבוססים ותלמידי בעלי לקויי למידה. השונות בין תלמידי הכיתה הטרוגנית באה לידי ביטוי גם במרכיבים רגשיים, חברתיים, פיזיים וקוגניטיביים.

כיתה הטרוגנית מחייבת תשיבה פדגוגית הכוללת מחד, הקניית ידע ופיתוח חשיבה ללכתלמידים ומאידך, גיוון דידאקטי רחב אשר יאפשר לכלל המוחות של התלמידים רכישה והטמעת למידה.

מחקרי מוח מתקדמים מוכיחים כי, ככל שהתלמידים יתנסו ביותר חיבורים בין הקוגניציה לבין חושים נוספים, מערכת התנועה, מערכת הרגש ומערכת התקשורת הבינאישית כן תגדלנה רכישת הלמידה והטמעתה.

הקורס מקנה למשתתפים כלים להתמודדות עם מציאות זו תוך תרגול והדגמות.

ננתח את משמעותה הייחודית של הכיתה ההטרוגנית הגדרותיה מטרותיה, אסטרטגיות הוראה ותוכניות חינוך המיוחדות בה.

דרישות הקורס :

1. השתתפות פעילה
2. קריאה במהלך הקורס
3. הצגת פרזנטציה קצרה ובה יישומים של חיבור בין מח ולמידה באמצעות הוראת עמיתים.
4. צפיות בהדגמות הגשת תרגילים
5. בחינה/עבודה

קמפוס רחובות

רחוב הרב שטיינמן 3
ת"ד 1106, רחובות 76110
טלפון : 08-9485662
פקס : 08-9485686
דוא"ל: sima-c@mor.ac.il

קמפוס אלקנה

אלקנה, ד"נ אפרים
מיקוד 44814
טלפון : 03-9061301
פקס : 03-9061342
דוא"ל : dekan@orot.ac.il

אורות ישראל

מכללה אקדמית לחינוך

מייסודן של מכללות מורשת יעקב ואורות ישראל

בסי"ד

נושאי הקורס:

1. כתות הטרוגניות-הגדרה, רקע ואפיונים, תיאור משווה של אוכלוסיות התלמידים.
2. אפיוני חשיבה של תלמידים בעלי פוטנציאל לא מנוצל ביחס לתלמידים מבוססים-הדגמה וניתוח אירועי חשיבה.
3. שלבי ההתערבות באירועי החשיבה-עקרונות, הדגמות, ישום.
4. עקרונות דידקטיים ועבוד תכנים בכתה הטרוגנית.
5. הקניית ידע בסיסי אודות החיבור בין מח ולמידה על בסיס מחקרי עדכני וחשיבה יישומית של תכנון שיעורים על-פי הפרדיגמה של חיבורים בין מח ולמידה.
6. היערכות המורה לקראת ההוראה בכיתה הטרוגנית.

ביבליוגרפיה: קריאה מומלצת:

ל' אדר ואחרים, ההוראה בכיתות הטרוגניות דו"ח הסמינר שנערך במסגרת הסכם התרבות ארצות-הברית-ישראל 1979-1981, ירושלים 1981.

דו"ח מבקר המדינה ל - 1992 " דו ח 43.

י' דר, נ' רש, פערים סוציו-אקונומיים ועדתיים בהישגים לימודיים בחטיבת-הביניים בישראל. מגמות לג (2) (1991), (עמ164-186).

א' יוגב, מדיניות החינוך בישראל כלפי קידומם של תלמידים מקבוצות חברתיות חלשות, בתוך: תכנון מדיניות החינוך, ניירות עמדה והחלטות של ועדת הקבע של המזכירות הפדגוגית. ירושלים 1989, משרד החינוך והתרבות.

א' מינקוביץ, ד' דייוויס, י' באשי, הישגי החינוך של ביה"ס היסודי בישראל, ירושלים 1980, מגנס.

י' ריץ, ר' בן-ארי, שיטות הוראה לכיתה הטרוגנית", שיטות ההוראה בכתה הטרוגנית: תלות גומלין בין הכיתה לבין בית הספר כמוסד", 223-249, רכס 1994.

B.S. Bloom, (ed), Taxonomy of Educational Objectives, The classification of educational goals, Handbook 1: Cognitive Domain by a Comunity of College and University Examiness

Longman', Green and Co, N.Y., London, Toronto, 1956.

קמפוס רחובות

רחוב הרב שטיינמן 3
ת"ד 1106, רחובות 76110
טלפון: 08-9485662
פקס: 08-9485686
דוא"ל: sima-c@mor.ac.il

קמפוס אלקנה

אלקנה, ד"נ אפרים
מיקוד 44814
טלפון: 03-9061301
פקס: 03-9061342
דוא"ל: dekan@orot.ac.il